

Hudtransplantation

Ett hudtransplantat kan omfatta hudens alla hudskikt eller bara hudens tunna ytskikt. Efter åtgärden har ni två sårområden: 1. Såret vart huden transplanterats. 2. Området varifrån huden tagits (= tagstället). Kom ihåg att hantera såren med rena händer.

Hudtransplantatet

För att den transplanterade huden skall fästa i sårbotten, är det viktigt att förbandet stöder/håller transplantatet fixerat mot sårbotten. De första förbandsbytena görs vanligen av en sjukskötare.

Transplantatet skyddas med förband som inte fastnar i såret. Detta är t.ex. fettkompress, silikonnät, polyamidtygnet. Efter det görs det av gasvävskompresser en luftig "bunta" som läggs ovanpå fettkompressen/silikonnätet/polyamidtygnet och fixerar på detta sätt transplantatet. Förbandet kan till en början vara ganska tjockt, men i och med att såret läker kan man småningom minska mängden gasvävskompresser. Fastsättningsmetoden beror på var såret är. Vanligen använder man stödförband, tejp eller självhäftande absorberande förband.

Skydda såret enligt anvisningarna ovan, tills såret inte utsöndrar sekret längre. Byt förbanden med 3-5 dygns mellanrum. Om förbanden tagit fast i hudtransplantatet, använd vatten eller hudolja för att lösgöra förbandet. I samband med förbandsbytet får du duscha och även såret får bli vått. Låt såret torka ordentligt före du lägger nytt förband.

Tagstället

Målet med vården av tagstället är att befrämja sårhälingen och förebygga infektion. Tagstället är täckt med AquaCel Foam – förband. Förbandet är vattentätt och du kan duscha med det. Du skall ta bort förbandet 3-4 veckor efter operationen. Du kan byta förbandet om det lossnar eller läcker före detta. Om tagstället utsöndrar sekret ännu efter detta, så kan du köpa förband och kompresser på apoteket.

Om det på tagstället är något annat förband, då får du skilda anvisningar från avdelningen gällande detta.

Kontakta din hälsostation/arbetsplatshälsovård/sjukhuset, om det förekommer symptom på infektion:

- hudtransplantatet eller tagstället värker mer än tidigare eller hettar
- sårsekretet är grumligt, luktar illa

- du har feber (över 38 °C)

Sårsmärta

Du kan använda receptfria smärtstillande, eller mediciner kirurgen ordinerar, för eventuell smärta kring operationsområdet.

Att röra på sig och lägesbehandling

De första 2-3 veckorna skall du ta i beaktande att det inte förekommer direkt tryck eller töjning mot hudtransplantatet. Om transplantatet är beläget i övre eller nedre extremiteterna, sträva till att ha extremiteten i högläge för att förhindra svullnader. Använd dynor eller en fotpall, för att stöda extremiteten då du ligger eller sitter. Om transplantatet är på huvudet, halsen eller överkroppen undvik att böja dig mycket framåt och tunga lyft.

Om transplantatet är i nedre extremiteten, använd stödförband 6 veckor. Stödförbandet förhindrar svullnad, främjar blodcirkulationen och påskyndar sår-läkningsprocessen. Stödförbandet skall lindas före du stiger upp ur sängen på morgonen.

Före du åker hem från sjukhuset får du veta hur du får röra på dig, detta beror på var hudtransplantatet är beläget och hur stort det är.

Eftervård

Både hudtransplantatet och tagstället behöver regelbunden smörjning med bassalva eller hudolja. Hudtransplantatet blir lätt torrt och tagstället kan kännas stramt. Smörj områdena minst två gånger per dygn.

Hudtransplantatet och tagstället är känsliga för kyla, hetta och sol. Du kan bada bastu i mild temperatur och simma när bägge sårområdena läkt fullständigt. Undvik att bada bastu i hög temperatur 6-8 veckor. Skydda sårområdena från direkt solljus, speciellt under det första året efter operationen.

Tagstället återhämtar sig ofta bra, och huden blir lika stark som tidigare. Hudtransplantatet förblir lite svagare än normalhud mot mekanisk friktion, torkar lättare ut och kan flaga. På grund av detta bör du ta i beaktande att inte kläder eller skor skavar hudtransplantatet.

Må väl!